

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор НН інституту
педагогіки і психології

(Кондратюк С.М.)

«29» серпня 2018 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА**

Перший (бакалаврський) рівень

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова та література (російська))

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Російська мова та зарубіжна література)

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН Інституту педагогіки і
психології

«29» серпня 2018 р.

Голова канд. психол. наук.
доцент Тарасова Т.Б. Тарасова

Суми - 2018

Робоча програма дисципліни «Педагогіка» призначена для студентів спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (російська).

Розробник:

Чернякова Ж. Ю. – кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 1 від «29» серпня 2018 р.

Завідувач кафедри

А. А. Сбруєва, доктор пед. наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Бакалавр	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 180		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3–4-й	3–4-й
		Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		116 год.	164 год.
		Консультації	
		2 год.	2 год.
		Вид контролю: екзамен	

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітньо-професійною програмою 014 Середня освіта (Російська мова та зарубіжна література) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (російська) галузі знань 01 Освіта передбачено курс «Педагогіка», який є базовим для підготовки майбутніх учителів російської мови та зарубіжної літератури.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів здатності аналізувати основні категорії виховання, навчання та розвитку, володіння науковими основами організації педагогічної діяльності в контексті Закону України «Про освіту» та Концепції Нової української школи, основами управління педагогічними системами, формування в майбутніх учителів цілісної системи історико-педагогічних знань, умінь мислити педагогічними категоріями, аналізувати, зіставляти теоретичні погляди, педагогічні процеси та явища.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів здатності аналізувати основні категорії виховання, навчання та розвитку, володіння науковими основами організації педагогічної діяльності в контексті Закону України «Про освіту» та Концепції Нової української школи, основами управління педагогічними системами, формування в майбутніх учителів цілісної системи історико-педагогічних знань, умінь мислити педагогічними категоріями, аналізувати, зіставляти теоретичні погляди, педагогічні процеси та явища.

Основні завдання курсу:

- визначення актуальних цілей навчання й виховання учнів на уроках та позакласній роботі з огляду на сутність виховання, завдання на сучасному етапі розвитку держави, психологічні та філософські основи; сучасні вітчизняні та зарубіжні виховні концепції, системи, технології виховання;
- формування готовності студентів до організації й проведення позаурочної та культурно-масової роботи, сприяння взаємодії учасників навчально-виховного процесу в створенні належних умов для виконання завдань навчання і виховання, самореалізації та розвитку учнів (вихованців), їх соціального захисту;
- формування вмінь та навичок студентів щодо організації навчально-виховного процесу в класі; планування та послідовності його впровадження, імплементації сучасних форм, методів навчання і виховання, педагогічної діагностики, використання сучасного педагогічного досвіду;

проведення методичної та науково-дослідної роботи; стимулювання прагнення до самовдосконалення, професійного зростання.

Методи навчання: проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (практичні роботи).

Вивчення дисципліни «Педагогіка» спрямоване на формування у студентів передбачених освітньо-професійною програмою **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 3. Знання предметної області та розуміння засад професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

ФК 1. Здатність ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу, створювати умови для формування в учнів ключових компетентностей.

ФК 2. Володіння засадами планування та проектування процесу навчання школярів, здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації

дитини до навчання, саморозвитку й творчої самореалізації.

ФК 3. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 4. Здатність свідомо формувати власний досвід викладання російської мови та зарубіжної літератури.

ФК 11. Володіння сучасними підходами до організації освітнього процесу, здатність застосовувати їх у процесі викладання російської мови та зарубіжної літератури, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять із зазначених дисциплін.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою є міжпредметні зв'язки з наступними дисциплінами:

- з **філософією**, яка забезпечує загальнонауковою методологією наукового пізнання;
- з **психологією**, що має спільність об'єктів вивчення, індивідуальних і вікових особливостей дітей різного віку, опанування методиками вивчення особистості, колективу, особливостей формування Я-концепції, мотивації діяльності та ін.;
- з **анатомією та фізіологією**, що забезпечує розуміння морфологічних та фізіологічних особливостей кожного вікового періоду;
- з **естетикою**, що забезпечує формування всебічно розвиненої особистості;
- з **соціологією**, методи і результати досліджень якої використовує педагогіка;
- з **історією**, що забезпечує формування знань студентів про зміни та особливості навчально-виховних систем в різні історичні епохи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка» ґрунтується на сучасних підходах до творчої самореалізації особистості, враховує принципи наступності, системності, міжпредметних зв'язків, особистісно зорієнтованого навчання, комунікативної спрямованості, діяльнісного навчання, проблемного та проектного навчання; скеровує подальшу роботу фахівця на підвищення свого професійного зростання.

	Програмні результати навчання визначені ОПП	Знати / Вміти
ПРЗ 1.	Знати закономірності розвитку особистості, психофізіологічні й вікові особливості учнів, що впливають на результати навчання, особливості розвитку пізнавальної сфери.	Знає психологічні, фізіологічні й вікові особливості учнів, особливості навчання та організації освітнього процесу учнів у малих та великих групах в закладах загальної середньої освіти.
ПРЗ 2.	Знати та розуміти особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовувати диференціацію навчання, організовувати освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів.	Знає особливості навчання а організації освітнього процесу учнів у малих та великих групах, учнів з особливими потребами з урахуванням індивідуальних можливостей кожного учня (побудова різнорівневих завдань, вибір методів і форм їх вирішення).
ПРЗ 3.	Знати принципи, підходи й методики психолого-педагогічної діагностики, спрямованої на вирішення завдань оптимізації навчально-виховного процесу, у тому числі процесу викладання російської мови і зарубіжної літератури.	Знає особливості застосування методик психолого-педагогічної діагностики в малих та великих групах в закладах загальної середньої освіти, специфіку викладання російської мови і зарубіжної літератури.
ПРЗ 4.	Знати концептуальні основи фундаментальних дисциплін (педагогіка, психологія, вступ до спеціальності, вступ до мовознавства, вступ до літературознавства, сучасна російська літературна мова, зарубіжна література, російська література) як теоретичної бази освітньої та дослідницької діяльності.	Знає особливості реалізації теоретичних та методичних засад педагогіки в навчально-виховному процесі в закладах загальної середньої освіти.

ПРУ 1.	Уміти застосовувати сучасні освітні технології та методики формування предметних компетентностей учнів, здійснювати самоаналіз ефективності уроків.	Вміє використовувати сучасні освітні технології проектного, проблемного, особистісно орієнтованого навчання для формування предметних (мовних, мовленнєвих) компетентностей учнів; Вміє самостійно здійснювати аналіз проведеного уроку з урахуванням застосованих сучасних освітніх технологій.
ПРУ 2.	Володіти формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміти відстежувати динаміку особистісного зростання дитини.	Вміє використовувати інноваційні методи та форми виховання учнівської молоді на уроках російської мови та зарубіжної літератури та у позакласній роботі при проведенні виховних заходів, бесід, дискусій, диспутів тощо. Вміє використовувати різні методики для відстеження особистісного розвитку учнів.
ПРУ 10.	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.	Вміє використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології на уроках російської мови та зарубіжної літератури для розв'язання педагогічних задач.
ПРК 2.	Володіння основами професійної культури, культурою мовлення, мовленнєвим етикетом, що є передумовою ефективності професійної та особистісної комунікації, усвідомлення необхідності систематично поповнювати свої комунікативні знання й вдосконалювати професійні навички.	Вміє реалізовувати принципи професійної культури (відносини у колективі, взаємодія з учнями, розвиток індивідуальних професійно значущих здібностей тощо) та професійного мовлення; Вміє самостійно навчатися протягом життя та вдосконалювати свої професійні навички. Вміє критично аналізувати науково-методичну

		літературу та творчо застосовувати набуті знання в навчально-виховний процес в закладах загальної середньої освіти.
ПРК 3.	Уміння проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, організувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками.	Вміє спланувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище учнівського колективу; Вміє підготувати необхідні матеріали для ефективної самостійної роботи та роботи в колективі; Вміє реалізувати принципи взаємодії в команді (комунікації) та взаємодії з батьками.
ПРА 1.	Усвідомлення відповідальності за забезпечення якості освіти.	Вміє реалізувати принципи доброчесності, забезпечення якості освіти, оцінювання навчальних результатів учнів згідно з сучасними вимогами в закладах загальної середньої освіти.
ПРА 2.	Відповідальне ставлення до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.	Вміє реалізовувати різноманітні підходи до збереження здоров'я та життя учнів (проведення бесід, майстер-класів, тренінгів) у навчально-виховному процесі та у позаурочній діяльності.
ПРА 3.	Здатність навчатись упродовж життя і вдосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію із значним ступенем автономії.	Вміє самостійно навчатись протягом життя та вдосконалювати свої професійні навички.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

П'ЯТЬ БАЛІВ: студент виявляє повне знання й розуміння матеріалу, вміння інтегровано застосовувати знання. Завдання при цьому повинно бути

виконано повністю (без фактичних і логічних помилок).

ЧОТИРИ БАЛИ: якщо студент виявляє повне знання та розуміння матеріалу, вміння інтегровано застосовувати знання. Завдання при цьому повинно бути цілком виконано, допускаються незначні помилки, що стосуються неточностей під час конструювання процесу навчання (без фактичних і логічних помилок).

ТРИ БАЛИ: студент виявляє знання навчального матеріалу, але демонструє середній рівень володіння такими знаннями, припускається помилок (фактичних і логічних). Обсяг виконання завдання складає 2/3.

ДВА БАЛИ: студент виявляє значні прогалини з більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, припускається фактичних і логічних помилок, не демонструє вміння інтегрованого застосування знань у процесі аналізу поданих одиниць інформації. Обсяг виконання завдання складає 1/3.

ОДИН БАЛ: студент виявляє незнання більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, допускає принципові помилки під час виконання більшості завдань. Обсяг виконання завдання менше 1/3.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Оцінка «5» (А) ставиться, якщо студент виявляє повне знання й розуміння матеріалу, вміння інтегровано застосовувати знання. Завдання при цьому повинно бути виконано повністю (без фактичних і логічних помилок).

Оцінка «4» (В) ставиться, якщо студент виявляє повне знання та розуміння матеріалу, вміння інтегровано застосовувати знання. Завдання при цьому повинно бути цілком виконано, допускаються незначні помилки, що стосуються неточностей під час конструювання процесу навчання (без фактичних і логічних помилок).

Оцінка «4» (С) ставиться, якщо студент виявляє повне знання та розуміння матеріалу, вміння інтегровано застосовувати знання. Завдання при цьому повинно бути цілком виконано, допускаються незначні одиничні помилки (в тому числі фактичні та логічні).

Оцінка «3» (Д) ставиться, якщо студент виявляє знання навчального матеріалу, але демонструє середній рівень володіння такими знаннями, припускається помилок (фактичних і логічних). Обсяг виконання завдання складає 2/3.

Оцінка «3» (Е) ставиться, якщо студент виявляє знання навчального матеріалу, але демонструє низький рівень володіння такими знаннями, припускається помилок (фактичних і логічних). Обсяг виконання завдання складає 1/2.

Оцінка «2» (FХ) ставиться, якщо студент виявляє значні прогалини з більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, припускається фактичних і логічних помилок, не демонструє вміння інтегрованого

застосування знань у процесі аналізі поданих одиниць інформації. Обсяг виконання завдання складає 1/3.

Оцінка «2» (F) ставиться, якщо студент виявляє незнання більшої частини відповідного розділу вивченого матеріалу, допускає принципові помилки під час виконання більшості завдань. Обсяг виконання завдання менше 1/3.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 – 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань.
74 – 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 – 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.
60 – 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
35 – 59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 – 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

2 СЕМЕСТР

Поточний контроль														Разом	Сума	Сума за 1 семестр	Підсумковий контроль	Загальна кількість балів	
Розділ 3 – 17 балів									Розділ 4 - 11										
Т 3.1	Т 3.2	Т 3.3	Т 3.4	Т 3.5	Т 3.6	Т 3.7	Т 3.8	Т 3.9	Т 4.1	Т 4.2	Т 4.3	Т 4.4	Т 4.5	Т 4.6	23	38	37	25	100
1	2	2	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2					
Контроль самостійної роботи														15					
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						1

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1.1. Педагогіка в системі наук про людину. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Предмет та категоріальний апарат педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Основні завдання педагогічної науки.

Тема 1.2. Методологія і методи науково-педагогічне дослідження. Поняття про науково-педагогічне дослідження. Структура науково-педагогічного дослідження. Організаційні етапи наукового дослідження. Методологія як теорія наукового пізнання. Методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 1.3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості. Поняття про особистість та індивідуальність. Розвиток і формування особистості. Проблема факторів розвитку особистості у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. Внутрішні та зовнішні фактори розвитку особистості.

Тема 1.4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Поняття про педагогічний процес. Специфіка, функції, рушійні сили педагогічного процесу. Структура педагогічного процесу. Характеристика основних етапів педагогічного процесу. Закономірності і принципи педагогічного процесу.

Розділ 2. Теорія освіти і навчання

Тема 2.1. Актуальні завдання сучасної дидактики.

Тема 2.2. Навчання в цілісному педагогічному процесі. Дидактика: поняття, основні категорії, актуальні проблеми. Процес навчання. Методологічні основи процесу навчання, його основні функції. Закономірності і принципи навчання. Структура навчання. Види навчання

Тема 2.3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості. Зміст освіти. Основні концепції змісту освіти в історії розвитку школи. Критерії вибору змісту сучасної шкільної освіти. Основні компоненти змісту освіти. Державний стандарт загальної середньої освіти. Джерела формування змісту освіти. Актуальні проблеми змісту освіти на сучасному етапі розвитку суспільства української школи.

Тема 2.4. Методи та засоби навчання. Поняття про методи, прийоми та засоби навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика основних груп методів навчання. Дидактичні ігри та їх роль у навчальному процесі. Оптимальний вибір методів і засобів навчання.

Тема 2.5. Форми організації навчання. Поняття про організаційні форми навчання. Становлення і розвиток форм організації навчання. Класно-урочна система навчання. Позаурочні форми організації навчання.

Тема 2.6. Урок як основна форма організації навчання. Урок – основна форма організації навчання. Типи та структура уроку. Нестандартний урок. Вимоги до сучасного уроку. Підготовка вчителя до уроку. Педагогічний аналіз уроку.

Тема 2.7. Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності. Поняття про контроль та облік знань, умінь і навичок учнів та його роль у навчальному процесі. Види контролю знань, умінь і навичок учнів. Методи перевірки і контролю знань, умінь і навичок учнів. Оцінка знань, умінь і навичок учнів. Критерії оцінювання у контексті 12-бальної системи.

Тема 2.8. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту.

Розділ 3. Теорія виховання

Тема 3.1. Виховання в цілісному педагогічному процесі. Процес виховання, специфіка, компоненти, рушійні сили. Самовиховання і перевиховання. Мета і завдання виховання. Принципи і закономірності виховання. Зміст виховання.

Тема 3.2. Основи громадянського виховання.

Тема 3.3. Загальні методи виховання. Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика основних груп методів виховання. Умови вибору та ефективного використання методів виховання.

Тема 3.4. Організаційні форми виховної роботи. Поняття про форми виховної роботи, їх класифікація. Традиційні і інноваційні форми виховної роботи. Характеристика форм за цільовим спрямуванням та позицією учасників виховного процесу. Проблема вибору форм виховної роботи.

Тема 3.5. Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу. Поняття колективу, його види, ознаки, провідні функції. Педагогічне керівництво розвитком учнівського колективу. Учнівське самоврядування, його виховне значення.

Тема 3.6. Педагогічні основи діяльності класного керівника. Організація діяльності сучасного вихователя. Функції, основні завдання і напрямки діяльності класного керівника. Планування виховної роботи класного керівника. Педагогічна діагностика в системі роботи класного керівника. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді.

Тема 3.7. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді. Поняття про самовиховання, його мету і завдання. Умови успішного самовиховання. Механізм дії, прийоми і засоби самовиховання. Роль самовиховання у розвитку особистості.

Тема 3.8. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання. Поняття про суспільні інститути виховання. Основні напрями виховання дітей у сім'ї. Умови ефективності сімейного виховання. Взаємодія класного керівника і сім'ї у виховній роботі.

Тема 3.9. Організаційні основи управління вітчизняною школою. Поняття про систему освіти, її структуру. Структура і функції органів державного управління освітою. Основи внутрішньошкільного управління. Методична робота у школі. Атестація педагогічних працівників.

Розділ 4. Основи школознавства

Тема 4.1. Організаційні основи управління вітчизняною школою.

Тема 4.2. Методична робота в школі.

Тема 4.3. Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід. Поняття про передовий педагогічний досвід й освітні інновації. Вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду. Впровадження передового педагогічного досвіду.

Тема 4.4. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду.

Тема 4.5. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі. Поняття про педагогічні технології і технологічний підхід в освіті. Класифікація педагогічних технологій. Характеристика сучасних педагогічних технологій. Індивідуальність учителя і освітні технології.

Тема 4.6. Оптимізаційний потенціал технологізації в освіті.

Тема 4.7. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту.

6.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст розділу	Денна форма					Заочна форма				
	Лекції	Семінарські	Сам.робота	Консультації	Всього	Лекції	Семінарські	Сам.робота	Консультації	Всього
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ										
Тема 1.1. Педагогіка в системі наук про людину	2	2			4	1		2		3
Тема 1.2. Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	2	2	6		10		1	8		9
Тема 1.3. Розвиток, соціалізація і виховання особистості	2	2			4			2		2
Тема 1.4. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	2	2	6		10	1		8		9
РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ										
Тема 2.1. Актуальні завдання сучасної дидактики			6		6			8		8
Тема 2.2. Навчання в цілісному педагогічному процесі	1	2			3	1	1	2		4
Тема 2.3. Зміст освіти як фундамент базової культури особистості			6		6			10		10
Тема 2.4. Методи та засоби навчання	2	2			4			2		2
Тема 2.5. Форми організації навчання	2		8		10	1	1	10		12
Тема 2.6. Урок як основна форма організації навчання	2	2			4			2		2
Тема 2.7. Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності	1		8		9			10		10
Тема 2.8. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту		2	18	1	20			24	1	25
РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ										
Тема 3.1. Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання	2	2	6		10	1	1	8		10
Тема 3.2. Основи громадянського виховання			6		6			8		8
Тема 3.3. Загальні методи виховання	2	2	6		10	1	1	8		10
Тема 3.4. Організаційні форми виховної роботи	2	2	4		8			6		6
Тема 3.5. Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу	2	2			4			2		2
Тема 3.6. Педагогічні основи діяльності класного керівника	2	2			4			2		2

Тема 3.7. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді	1	1	4		6			6		6
Тема 3.8. Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути	1	1	4		6			6		6
Тема 3.9. Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми			4		4			6		6
РОЗДІЛ 4. ОСНОВИ ШКОЛОЗНАВСТВА										
Тема 4.1. Організаційні основи управління вітчизняною школою	2		2		4	1		4		5
Тема 4.2. Методична робота в школі										
Тема 4.3. Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід	1				1			2		2
Тема 4.4. Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду		1	4		5		1	4		5
Тема 4.5. Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі	1	1			2	1		2		3
Тема 4.6. Оптимізаційний потенціал технологізації в освіті			2		2			2		2
Тема 4.7. Поетапне створення індивідуального освітнього проекту			14	1	14			10	1	11
ВСЬОГО	32	30	116	2	180	8	6	164	2	180

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних питань	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Педагогіка в системі наук про людину 1. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. 2. Предмет та категоріальний апарат педагогіки. 3. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. 4. Основні завдання педагогічної науки.	2	
2.	Методологія і методи науково-педагогічне дослідження. 1. Поняття про науково-педагогічне дослідження. 2. Структура науково-педагогічного дослідження. 3. Організаційні етапи наукового дослідження. 4. Методологія як теорія наукового пізнання. 5. Методи науково-педагогічного дослідження.	2	1
3.	Розвиток, соціалізація і виховання особистості 1. Поняття про особистість та індивідуальність. 2. Розвиток і формування особистості. 3. Проблема факторів розвитку особистості у вітчизняній та зарубіжній педагогіці. 4. Внутрішні та зовнішні фактори розвитку особистості.	2	

4.	<p>Педагогічний процес як система і цілісне явище</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про педагогічний процес. Специфіка, функції, рушійні сили педагогічного процесу. 2. Структура педагогічного процесу. 3. Характеристика основних етапів педагогічного процесу. 4. Закономірності і принципи педагогічного процесу. 	2	1
5.	<p>Навчання в цілісному педагогічному процесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дидактика: поняття, основні категорії, актуальні проблеми. 2. Процес навчання. Методологічні основи процесу навчання, його основні функції. 3. Закономірності і принципи навчання. 4. Структура навчання. 5. Види навчання 	2	1
6.	<p>Зміст освіти як фундамент базової культури особистості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст освіти. Основні концепції змісту освіти в історії розвитку школи. 2. Критерії вибору змісту сучасної шкільної освіти. 3. Основні компоненти змісту освіти. 4. Державний стандарт загальної середньої освіти. 5. Джерела формування змісту освіти. 6. Актуальні проблеми змісту освіти на сучасному етапі розвитку суспільства української школи. 	1	
7.	<p>Методи та засоби навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про методи, прийоми та засоби навчання. 2. Класифікація методів навчання. Характеристика основних груп методів. 3. Дидактичні ігри та їх роль у навчальному процесі. 4. Оптимальний вибір методів і засобів навчання. 	2	
8.	<p>Форми організації навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про організаційні форми навчання. 2. Становлення і розвиток форм організації навчання. 3. Класно-урочна система навчання. 4. Позаурочні форми організації навчання. 	1	1
9.	<p>Урок як основна форма організації навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урок – основна форма організації навчання. 2. Типи та структура уроку. Нестандартний урок. 3. Вимоги до сучасного уроку. 4. Підготовка вчителя до уроку. 5. Педагогічний аналіз уроку. 	1	
10.	<p>Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про контроль та облік знань, умінь і навичок учнів та його роль у навчальному процесі. 2. Види контролю знань, умінь і навичок учнів. 3. Методи перевірки і контролю знань, умінь і навичок учнів. 4. Оцінка знань, умінь і навичок учнів. Критерії оцінювання у контексті 12-бальної системи. 	1	

11.	Виховання в цілісному педагогічному процесі 1. Процес виховання, специфіка, компоненти, рушійні сили. Самовиховання і перевиховання. 2. Мета і завдання виховання. 3. Принципи і закономірності виховання. 4. Зміст виховання.	2	1
12.	Загальні методи виховання 1. Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. 2. Класифікація методів виховання. 3. Характеристика основних груп методів виховання. 4. Умови вибору та ефективного використання методів виховання.	2	1
13.	Організаційні форми виховної роботи 1. Поняття про форми виховної роботи, їх класифікація. 2. Традиційні і інноваційні форми виховної роботи. 3. Характеристика форм за цільовим спрямуванням та позицією учасників виховного процесу. 4. Проблема вибору форм виховної роботи.	2	
14.	Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу 1. Поняття колективу, його види, ознаки, провідні функції. 2. Педагогічне керівництво розвитком учнівського колективу. 3. Учніське самоврядування, його виховне значення.	2	
15.	Педагогічні основи діяльності класного керівника 1. Організація діяльності сучасного вихователя. 2. Функції, основні завдання і напрямки діяльності класного керівника. 3. Планування виховної роботи класного керівника. 4. Педагогічна діагностика в системі роботи класного керівника. 5. Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді.	2	
16.	Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді 1. Поняття про самовиховання, його мету і завдання. 2. Умови успішного самовиховання. 3. Механізм дії, прийоми і засоби самовиховання. 4. Роль самовиховання у розвитку особистості.	1	
17.	Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання 1. Поняття про суспільні інститути виховання. 2. Основні напрями виховання дітей у сім'ї. 3. Умови ефективності сімейного виховання. 4. Взаємодія класного керівника і сім'ї у виховній роботі.	1	
18.	Організаційні основи управління вітчизняною школою 1. Поняття про систему освіти, її структуру. 2. Структура і функції органів державного управління освітою. 3. Основи внутрішньошкільного управління. 4. Методична робота у школі. Атестація педагогічних працівників.	1	1

19.	Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід 1. Поняття про передовий педагогічний досвід й освітні інновації. 2. Вивчення та узагальнення передового педагогічного досвіду. 3. Впровадження передового педагогічного досвіду.	1	
20.	Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі 1. Поняття про педагогічні технології і технологічний підхід в освіті. 2. Класифікація педагогічних технологій. 3. Характеристика сучасних педагогічних технологій. 4. Індивідуальність учителя і освітні технології	2	1
Всього		32	8

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ			
1	Педагогіка в системі наук про людину	2	
2	Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	2	1
3	Розвиток, соціалізація і виховання особистості	2	
4	Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	2	
РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ			
1	Навчання в цілісному педагогічному процесі	2	1
2	Методи та засоби навчання	2	
3	Урок як основна форма організації навчання	2	1
4	Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	2	
РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ			
1	Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання	2	1
2	Загальні методи виховання	2	1
3	Організаційні форми виховної роботи	2	

4	Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу	2	
5	Педагогічні основи діяльності класного керівника	2	
РОЗДІЛ 4. ОСНОВИ ШКОЛОЗНАВСТВА			
1	Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід	2	1
2	Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	2	
Разом		30	6

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ			
	Педагогіка в системі наук про людину		2
	Методологія і методи науково-педагогічного дослідження	6	8
	Розвиток, соціалізація і виховання особистості		2
	Педагогічний процес як система і цілісне явище. Закономірності і принципи педагогічного процесу	6	8
РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ОСВІТИ І НАВЧАННЯ			
	Актуальні завдання сучасної дидактики	6	8
	Навчання в цілісному педагогічному процесі		2
	Зміст освіти як фундамент базової культури особистості	6	10
	Методи та засоби навчання		2
	Форми організації навчання	8	10
	Урок як основна форма організації навчання		2
	Педагогічна діагностика результатів навчально-пізнавальної діяльності	8	10
	Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	18	24
РОЗДІЛ 3. ТЕОРІЯ ВИХОВАННЯ			
	Виховання в цілісному педагогічному процесі. Зміст виховання	6	8
	Основи громадянського виховання	6	8
	Загальні методи виховання	6	8
	Організаційні форми виховної роботи	4	6
	Педагогічні основи розвитку виховного потенціалу колективу		2
	Педагогічні основи діяльності класного керівника		2
	Педагогічне керівництво самовихованням учнівської молоді	4	6

	Місце і роль сім'ї у вихованні. Суспільні інститути виховання	4	6
	Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми	4	6
	РОЗДІЛ 4. ОСНОВИ ШКОЛОЗНАВСТВА		
	Організаційні основи управління вітчизняною школою	2	4
	Методична робота в школі		
	Поняття про педагогічні інновації і передовий педагогічний досвід	2	2
	Вивчення і узагальнення передового педагогічного досвіду	4	4
	Інноваційні освітні технології: суть, провідні завдання, роль у навчально-виховному процесі		2
	Оптимізаційний потенціал технологізації в освіті	2	2
	Поетапне створення індивідуального освітнього проекту	14	10
Разом		116	164

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Орієнтовна проблематика індивідуальних освітніх проєктів:

- впровадження ідей козацької педагогіки в систему сучасного виховання;
- використання ідей народної педагогіки у сучасному вихованні;
- розумове виховання підлітків в системі роботи тренера;
- формування правової свідомості майбутніх педагогів;
- шляхи самовиховання учнів;
- індивідуальний підхід у навчанні і вихованні;
- система сімейного виховання дітей у сучасній українській родині;
- національні свята у вихованні молоді;
- морально-статеве виховання учнів;
- проєкт авторської школи;
- організація громадянського виховання учнів;
- організація дозвілля учнів;
- самовиховання особистісних якостей студента;
- педагогічне керівництво процесом розвитку дитячого колективу в системі роботи сучасного педагога;
- підвищення статусу «важкого підлітка» в дитячому колективі;
- вплив сім'ї на розвиток у школярів позитивного ставлення до навчання

ЗАПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Педагогіка – наука про виховання. Предмет, основні категорії і завдання педагогіки на сучасному етапі її розвитку.
2. Принципи і методи науково-педагогічного дослідження.
3. Особистість як суб'єкт виховання. Фактори розвитку особистості.

4. Психологічні особливості молодшого школяра та їх врахування у навчально-виховному процесі.
5. Психологічні особливості дітей підліткового віку та їх врахування у навчально-виховному процесі.
6. Психологічні особливості старшокласників та їх врахування у навчально-виховному процесі.
7. Цілі виховання. Класики педагогіки про цілі виховання. Цілі виховання у сучасній вітчизняній педагогіці (Концепція національного виховання).
8. Сутність виховання. Особливості виховного процесу. Закономірності та загально педагогічні принципи виховання.
9. Національне виховання: мета, принципи і основні напрямки.
10. Педагогічні основи гуманістичного виховання школярів.
11. Виховання, самовиховання, перевиховання, їх взаємозв'язок. Педагогічні основи самовиховання учнів.
12. Педагогічні основи перевиховання дітей шкільного віку.
13. Методи виховання, їх класифікація. Характеристика методів впливу на свідомість і почуття особистості (методи переконання).
14. Характеристика методів організації діяльності і формування суспільної поведінки школярів (методи вправ).
15. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки учнів (методи заохочення і покарання).
16. Умови вибору та ефективного використання методів виховання.
17. Проблема гармонії колективу і особистості у вітчизняній педагогіці на сучасному етапі її розвитку.
18. Колектив, стадії його становлення і розвитку виховного потенціалу.
19. Моральне виховання – завдання, зміст, шляхи реалізації. Методика проведення етичної бесіди.
20. Естетичне виховання: завдання, зміст, шляхи реалізації. Методика проведення диспуту.
21. Трудове виховання і профорієнтація учнів.
22. Економічне виховання: завдання, шляхи його реалізації у загальноосвітніх закладах.
23. Екологічне виховання: завдання, зміст, шляхи реалізації. Методика проведення колективної творчої справи.
24. Виховання дітей в сім'ї. Умови ефективності сімейного виховання.
25. Класний керівник: функції, основні напрямки його роботи. Планування роботи класного керівника.
26. Робота класного керівника з батьками. Методика проведення батьківських зборів.
27. Поняття про дидактику. Основні категорії та завдання на сучасному етапі її розвитку.
28. Процес навчання у сучасній дидактиці: методологічні основи, структура, функції навчання.
29. Психологічні основи процесу навчання.
30. Закономірності та принципи процесу навчання.

31. Зміст освіти. Актуальні проблеми змісту освіти на сучасному етапі розвитку школи.
32. Навчальні плани, програми, підручники та навчальні посібники.
33. Диференціація та індивідуалізація процесу навчання у ЗОШ.
34. Методи навчання. Класифікація методів навчання.
35. Характеристика методів навчання за джерелами знань (словесні, практичні, наочні).
36. Характеристика методів навчання за типом (характером) пізнавальної діяльності школярів.
37. Сутність активних та інтерактивних методів навчання.
38. Засоби навчання, їх класифікація. Вибір методів і засобів навчання.
39. Форми організації навчання. Із історії розвитку форм організації навчання.
40. Урок – основна форма навчання у сучасній школі. Класифікація уроків, їх структура.
41. Вимоги до сучасного уроку.
42. Нетрадиційні уроки. Методика їх підготовки і проведення.
43. Додаткові форми організації навчання.
44. Домашня навчальна робота школярів, умови її ефективності.
45. Факультативні заняття: завдання, зміст, організація роботи учнів.
46. Додаткові епізодичні форми організації навчання учнів. Методика проведення екскурсії.
47. Педагогічна діагностика. Функції і види контролю результатів навчальної роботи школярів. Методи контролю.
48. Критерії оцінки результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. 12-ти бальна система оцінювання результатів навчальної роботи школярів.
49. Неуспішність учнів, її причини. Шляхи подолання формалізму у навчальному процесі.
50. Передовий педагогічний досвід. Вивчення, узагальнення та його впровадження у практику ЗОШ.
51. Технології навчання: сутність, структура, види.
52. Технологія особистісно-орієнтованого навчання (на прикладі вивчення предмету спеціалізації).
53. Інтерактивні технології навчання (на прикладі вивчення предмету спеціалізації).
54. Проектні технології навчання (на прикладі вивчення предмету спеціалізації).

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

Нормативно-правова база

1. Державна національна програма «Освіта»: Україна ХХІ століття. – К., 1994. – 62 с.
2. Державна програма «Вчитель» // Освіта в країні. – 2002. – № 27.
3. Закон України «Про загальну середню освіту» // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 28.
4. Закон України «Про освіту» // Освіта. – 1996. – 21 серпня.
5. Конвенція ООН про права дитини. – К., 1999.
6. Конституція України. – К., 1996.
7. Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (Наказ МОН № 641 від 16.06.15 року)
8. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності // Шлях освіти. – 2000. – № 3
9. Концепція національно-патріотичного виховання молоді, затверджена наказом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства культури і туризму України від 27.10.2009 № 3754/981/538/49 <http://www.mil.gov.ua/diyalnist/vijskovo-patriotichna-robot/normativno-pravova-baza-vijskovo-patriotichnogo-vihovannya/konczepczija-naczionalno-patriotichnogo-vihovannya-molodi.html>
10. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-212 від 28.04.16 року «Про відзначення Дня пам'яті та примирення».
11. Лист Міністерства освіти і науки України № 1/9-385 від 20.07.2016 року «Про проведення 1 вересня 2016 року Першого уроку»
12. Лист Міністерства освіти і науки України від 13.08.2014 № 1/9-412 «Про проведення Уроків мужності» <http://iitzo.gov.ua/metodychni-rekomendatsiji/>.
13. Лист Міністерства освіти і науки України від 25.07.2014 № 1/9-376 «Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році» <http://iitzo.gov.ua/metodychni-rekomendatsiji/>.
14. Лист Міністерства освіти і науки України від 25.07.2014 № 1/9-376 «Методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2014/2015 навчальному році» <http://iitzo.gov.ua/metodychni-rekomendatsiji/>;
15. Лист Міністерства освіти і науки України від № 1/9-237 від 12 травня 2016 року «Про вшанування Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу»

16. Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 09.08.2012 № 1/9-557 «Про методичні рекомендації з громадянської освіти та виховання у навчальних закладах у 2012/2013 навчальному році» <http://document.ua/shodo-metodichnih-rekomendacii-iz-gromadjanskoji-osviti-ta-v-doc109235.html>;
17. Наказ Міністерства освіти і науки України № 1016 від 23.08.2016 року Про апробацію комплексної профорієнтаційної діагностичної програми для старшокласників «Абітурієнт».
18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.09.2000 № 439 «Про затвердження Рекомендацій щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України» <http://ua-info.biz/legal/baseap/ua-zmthxe.htm>;
19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/
20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27.10.2014 № 1232 «Про затвердження плану заходів щодо посилення національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді» <http://docs.google.com/viewer?url=http://mon.gov.ua/files/normative/2014-10-27/3008/nmo-1232.doc&embedded=false> ;
21. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 31.10.2011 № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України» <http://docs.google.com/viewer?url=http://mon.gov.ua/files/normative/files/news/10/31/1243.doc&embedded=false>;
22. Наказ МОН України від 05.05.2008 № 371 (Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів в системі загальної середньої освіти) // Освіта України. – 2001. – № 6. – С. 3–16.
23. Національна доктрина розвитку освіти. Наказ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 374/2002.
24. Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України.–2001.–№1.
25. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.01.2009 № 41 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2009-2015 роки» <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/41-2009-п> ;
26. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.09.2009 № 1494 «Про затвердження Плану заходів щодо підвищення рівня патріотичного виховання учнівської та студентської молоді шляхом проведення на постійній основі тематичних екскурсій з відвідуванням об'єктів культурної спадщини» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1494-2009-п> ;

- 27.Сім'я і родинне виховання. Концепція // Рідна школа. – 1996. – №11–12.
- 28.Указ Президента України від 13.11.2014 № 871 «Про День Соборності України»<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/871/2014> ;
- 29.Указ Президента України від 13.11.2014 № 872 «Про День Гідності та Свободи»<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/872/2014> ;
- 30.Указ Президента України від 14.10.2014 № 806 «Про День захисника України»<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/806/2014> ;

Монографії та підручники

1. Артемова Л.В. Історія педагогіки України. – К.: Либідь, 2006. – 424 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : підручник / І. Д. Бех. - К. : Либідь, 2008. – 848 с.
3. Бондар В. Дидактика. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
4. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2001. – 576 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
6. Гришина Т.В.Освітня технологія як об'єкт методичної роботи. – Харків: Основа. – 2003. – 96 с.
7. Зайченко І.В. Педагогіка. – Чернігів: Деснянська правда, 2003. – 528 с.
8. Кузьмінський А.І, Омеляненко В.Л. Педагогіка. – К.: Знання–Прес, 2003. – 418 с.
9. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання. – Харків: ОВС, 2002. – 400 с.
- 10.Любар О.О. та ін. Історія української школи і педагогіки.–К. : Знання, 2006 . –447 с.
- 11.Мазуха Д.С., Опанасенко Н.І. Педагогіка. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
- 12.Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І., Вовк Л.П. Педагогіка: завдання і ситуації Практикум. –2-ге вид., випр. – К.: Знання–Прес, 2006. – 423 с.
- 13.Малафіїк І. В. Дидактика. – К.: Кондор, 2005. – 398 с.
- 14.Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. –К.: Гранма, 1999. – 350 с.
- 15.Омеляненко, В. Л. Теорія і методика виховання [] : навч. посібник / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський. - К. : Знання, 2008. - 415 с.
- 16.Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка. – Суми: Університетська книга, 2005. – 320 с.
- 17.Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи педагогічних досліджень. – К. : Зеніта, 2000. – 259 с.
- 18.Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період : метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В.За- леська та ін. – Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. – 84 с.
- 19.Фіцула М.М. Педагогіка. – К.: Академвидав, 2003. – 528 с.
- 20.Сучасні шкільні технології. У 2–х частинах. Частина 1 / Упорядники І. Рожнятовська, В. Зоц. – К.: Редакція загальнопедагогічних газет, 2004. – 128 с.

21. Ягупов В.В. Педагогіка. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

Додаткова

1. Загвязинский В.И., Астаханов Р. Методология и методы психолого–педагогического исследования. – М.: Академия, 2001. – 208 с.
2. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 311 с.
3. Левківський М.В. Історія педагогіки. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 360 с.
4. Медвідь Л.А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні. – К.: Вікар, 2003. – 335 с.
5. Настільна книга класного керівника: Навч.-метод. посібник. Схвалено МОН / Кузьмінський А.І., Омеляненко С.В. — К., 2012. — 262 с.
6. Омеляненко, В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації : практикум / В.Л. Омеляненко, А.І. Кузьмінський, Л.П. Вовк. - К.: Знання-Прес, 2006. - 423 с.
7. Омеляненко С.В. Педагогіка: Тестові завдання : навч. посіб. – К.: Знання, 2008. – 391 с.
8. Основи педагогічної ергономіки : навчальний посібник / Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – Київ : Академвидав, 2012. – 192 с. – (Серія "Альма-матер").
9. Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навч. посіб. / Л.В. Кондрашова, О.А. Пермяков, Н.І. Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – 252 с.
10. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко – 2-ге вид., стер. – К.: Знання–Прес, 2006. – 700 с.
11. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи педагогічних досліджень. – К.: Зеніта, 2000. – 259 с.
12. Стельмахович В.Г. Українська народна педагогіка.–К., 1997. – 312 с.

Статті у фахових виданнях

1. Барабаш О. Особливості діалогічної взаємодії на рівні "вчитель-учень" в умовах розвивального навчання [Електронний ресурс] / О. Барабаш, Л. Мартинюк // Нова педагогічна думка. - 2016. - № 1. - С. 134-137. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2016_1_35
2. Герасимова О. Уточнення сутності понять "самоосвіта", "самоосвітня діяльність" в науково-педагогічній літературі [Електронний ресурс] / О. Герасимова // Молодь і ринок. - 2016. - № 4. - С. 53-57. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2016_4_13
3. Зелений П. О. Особливості обдарованості старшокласників у природничо-науковій сфері навчальної діяльності [Електронний ресурс] / П. О. Зелений // Освіта та розвиток обдарованої особистості. - 2016. -

- № 4. - С. 20-23 . - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Otros_2016_4_6
4. Андросович К. А. Інтернет-ресурс як спосіб організації роботи з обдарованими старшокласниками [Електронний ресурс] / К. А. Андросович // Освіта та розвиток обдарованої особистості. - 2016. - № 5. - С. 9-12 . - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Otros_2016_5_4
 5. Короленко В. Л. Сучасні аспекти морального виховання школярів [Електронний ресурс] / В. Л. Короленко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія : Педагогіка, психологія, філософія. - 2016. - Вип. 239. - С. 150-155. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_ped_2016_239_22
 6. Корольова, Наталія. Упровадження інноваційних методів навчання на уроках загальноосвітніх дисциплін / Н. Корольова // Профтехосвіта : [журн. для працівників профтехосвіти всіх рівнів]. - 2014. - № 7. - С. 13-15.
 7. Липова, Людмила. Метод наукового дослідження як чинник формування фундаментальних природничих знань [Текст] / Л. Липова // Рідна школа : щомісяч. науково-пед. журн. - 2014. - № 1/2. - С. 31-34.
 8. Маркова, І. С. Дидактична картотека - видання, що навчає : працюємо із задоволенням / І. С. Маркова // Математика в шк. України : наук.-метод. журн. - 2014. - № 1/2. - С. 55-60.
 9. Мотуз Т. В. Гендерна толерантність: соціально-педагогічний аспект [Електронний ресурс] / Т. В. Мотуз // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2015. - № 8. - С. 361-372. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_8_44
 10. Олійник І. О. Психолого-педагогічні основи вчительської любові [Електронний ресурс] / І. О. Олійник // Імідж сучасного педагога. - 2016. - № 2. - С. 45-48.
 11. Паламарчук Л. Б. Особливості навчання обдарованих дітей [Електронний ресурс] / Л. Б. Паламарчук, С. М. Бабійчук // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. - 2016. - № 25. - С. 75-80. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2016_25_15
 12. Петров О. В. Соціалізація школярів у процесі розвитку учнівського самоврядування [Електронний ресурс] / О. В. Петров, В. Ф. Петров // Таврійський вісник освіти. - 2016. - № 1. - С. 41-47. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tvo_2016_1_8
 13. Прохоренко Т. Г. Соціалізація молоді в інформаційному суспільстві: особливості та ризики [Електронний ресурс] / Т. Г. Прохоренко // Вісник Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого" . Серія : Політологія. - 2016. - № 2. - С. 128-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuuaup_2016_2_11
 14. Сойчук Р. Технологія проведення тренінгу з виховання національного самоствердження в учнівській молоді [Електронний ресурс] / Р. Сойчук

- // Нова педагогічна думка. - 2016. - № 1. - С. 96-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2016_1_24
15. Тимошенко Н. Професійне самовизначення старшокласників (за результатами дослідження)[Електронний ресурс] / Н. Тимошенко // Актуальні питання гуманітарних наук. - 2016. - Вип. 16. - С. 421-427. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apgnd_2016_16_56
16. Трохимчук І. М. Дослідницька діяльність як засіб формування екологічної вихованості учнів[Електронний ресурс] / І. М. Трохимчук // Інноватика у вихованні. - 2016. - Вип. 3. - С. 165-173. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2016_3_21
17. Федорова М. А. Психологічні основи виховання моральних цінностей особистості [Електронний ресурс] / М. А. Федорова // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. - 2016. - Вип. 13(1). - С. 138-141. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2016_13\(1\)_43](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2016_13(1)_43)
18. Хоружа Л. Л. Професійна діяльність учителя крізь призму педагогічної інноватики [Електронний ресурс] / Л. Л. Хоружа, І. Б. Співакова // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. - 2016. - № 25. - С. 34-39. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Potip_2016_25_8
19. Юда Л. А. Гендерні аспекти у виховній роботі загальноосвітньої школи [Електронний ресурс] / Л. А. Юда // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. - 2016. - Вип. 133. - С. 264-267. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_133_64

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Український центр оцінювання якості освіти. – www.testportal.gov.ua
3. Освітній портал "Освіта.UA". – <http://osvita.ua>
Освітня мережа України. – www.ednu.kiev.ua
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/scool_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Для класного керівника. – <http://www.uroki.net/docklruk.htm>
7. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
8. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
9. Учительский портал. – <http://www.uchportal.ru/>
10. Я – вихователь. – <http://vosпитatel.at.ua>
11. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
12. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net

13. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
14. Освітній портал " Педагогічна преса". – <http://pedpresa.ua>
15. "Гармонія сімейного життя". Сайт для старшокласників та старшокласниць. – <http://harmonia.okis.ru>
16. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
17. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>
18. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
19. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
20. Уроки.нет. – <http://www.uroki.net>
21. Інформаційний портал "Знання". – <http://znannya.info>
22. Методичний портал. – <http://pedsovet.su>
23. Тестування і моніторинг в освіті. - <http://timo.com.ua>